
Mort de de las marques tele en color

Autor:

Data de publicació: 11-03-2024

EL TRIST DESTÍ DE LES MARQUES AMB QUÈ DESCOBRIM LA TELE EN COLOR

De ramon muñoz

El País

6 min

October 20, 2019

Veure original

Les grans firmes europees i japoneses com Thomson, Sharp, Telefunken, Grundig, Blaupunkt o Sanyo són ja només noms comercials en mans de conglomerats xinesos

Anunci dels televisors Thomson, amb Andrés Pajares i Fernando Estesó, el 1984.

Coincidint amb l'arribada del color a la televisió a Espanya als anys setanta, van creuar la frontera una allau de marques de televisors. L'adveniment poc després dels reproductors de vídeo va servir a aquestes firmes perquè es refermessin encara més a les llars. Les seves pantalles es contemplaven com un símbol de progrés tecnològic sense parangó en aquell país aïllat de caçadores coreanes i pantalons de campana. Gairebé totes procedien d'Alemanya i del Japó. Comptaven amb fàbriques pròpies i no donaven abast per atendre una demanda cada vegada més creixent i entusiasta. Posseir un dels seus aparells era un símbol d'estatus a l'Espanya que estava a punt d'enlluernar la Transició. Thomson, Sharp, Telefunken, Grundig, Blaupunkt, JVC, Sanyo, Westinghouse, Philips, Toshiba...¿s'acorden?

Avui dia, i encara que sembli mentida, gairebé totes sobreviuen, però la seva presència és residual. La majoria només conserva la marca registrada l'ús comercial de la qual ha estat adquirit per grans conglomerats electrònics xinesos com TCL o Hisense o el turc Vestel. Darrere ja no hi ha ni factories ni tecnologia pròpia. I ni tan sols s'anuncien.

Actualment, el mercat dels televisors està dominat per marques asiàtiques que o no existien o a penes es coneixien quan els gegants europeus dominaven les vendes de la petita pantalla als esterts del segle XX. Les coreanes Samsung i LG i, a molta distància, la japonesa Sony, conformen avui un triumvirat que domina el 40% de les vendes mundials de televisors. Per darrere, hi ha els gegants xinesos Hisense i TCL però, com passa amb els telèfons mòbils, el seu creixement en els últims anys és tan espectacular que ningú pot estar segur que aviat no destronaran els seus rivals coreans.

Però què va ser de les marques amb què descobrim la televisió en color? Aquesta és la seva melancòlica i sucinta història:

Televisors Samsung QLED 8K, de 2019.

Thomson

Fundada per un enginyer estatunidenc (Elihu Thomson) a finals del segle XIX, però va passar a ser una companyia

pública francesa electrònica. Entre les seves fites històriques hi ha la primera transmissió en viu d'un programa de ràdio el 1922, les primeres patents per a tecnologies de radar el 1934 o l'emissió d'Eurovisió exclusiva de la coronació de la reina Isabel d'Anglaterra el 1953.

Les seves majors aportacions en el camp de la televisió van ser la invenció de la Secam, la primera norma europea de televisió en color, i el primer televisor amb connexió a Internet. A Espanya va ser unes de les marques més potents a popularitzar el color. L'anunci amb l'eslògan "no compri un televisor sense to ni són. Compre un Thomson", protagonitzat per Fernando Esteso i Andrés Pajares, es va fer enormement popular (viral, que diríem ara).

Malgrat això, als noranta va entrar en un declivi imparable. El 1995, el Govern conservador d'Alain Juppé va voler desfer-se'n pel simbòlic preu d'un franc per lliurar al tresor públic de les seves fortes pèrdues. Finalment, l'empresa xinesa TCL International Holding la va adquirir, per comercialitzar sota la seva marca i la de Pioner —una altra històrica en decadència— els televisors que ven a Europa. No obstant, els seus dies poden estar comptats, perquè TCL cada vegada és més present al mercat europeu amb la seva pròpia marca.

Sharp

El seu origen va ser un taller de gels fundat el 1912 a Tòquio que després va passar a vendre "llapis sempre afilats" (ever-sharp, en anglès), d'on va prendre el nom. Després de la Segona Guerra Mundial es va convertir en un dels primers fabricants de televisors del món. Va introduir la tecnologia LCD i el 2015 va presentar el primer televisor 8K, quan la resta encara perfilava l'alta definició del 4K. Ja llavors estava acusada per problemes financers fins que el 2016 va sortir en el seu rescat la taiwanesa Foxconn, que va adquirir el 66% del fabricant japonès per 388.800 milions de iens (3.065 milions d'euros). Va ser un dur cop per a l'orgull de la indústria electrònica nipona que veia com un dels seus emblemes caia en mans xineses. No en va, Foxconn és el major fabricant d'equips electrònics del món. Fabrica o acobla els iPhones i els iPads per a Apple, així com Kindle, PlayStation, Xbox i les càmeres GoPro, entre altres molts.

Una netejadora d'hotel veu en un televisor Grundig el casament reial del príncep Felip i la senyora Letícia, el 2004.CARLES FRANCES

Grundig

Sorgida de les cendres industrials de la Segona Guerra Mundial, es va fer un forat gràcies als seus equips de ràdio, tot i que va arribar a ser el major fabricant de televisors del món a finals dels seixanta. La seva marca era símbol de l'enginyeria alemanya i els seus models estaven entre els més exclusius a Espanya (el seu lema publicitari era "Grundig, caro pero el mejor"), on va arribar a tenir fàbrica pròpia. El 2004, va ser adquirida pel grup turc Arçelik que l'ha incorporat al seu catàleg de marques d'electrònica de consum (Beko, Defy, Arctic, Blomberg, Elektrabregenz, Leisure, Flavel i Altus).

Anunci del televisor Telefunken amb sistema PAL.

Telefunken

Telefunken és una altra joia històrica de la indústria electrònica alemanya. Nascuda en els aldarulls del segle XX va ser pionera en el desenvolupament de l'enginyeria de ràdio i la comunicació sense fil. Als setanta, es va convertir en una de les marques més venudes gràcies als seus primers televisors en color basats en el sistema PAL. Fusionada amb AEG, es va transformar en un gegant industrial amb 125.000 treballadors, dels quals 3.000 eren espanyols, al punt que la seva fallida el 1982 va suposar una tragèdia per a la llavors República Federal Alemanya. El 2005, es va crear l'empresa Telefunken Licenses GmbH, amb l'única finalitat de concedir llicències per a l'ús del nom comercial. Actualment, unes 35 empreses s'han associat a aquesta aliança, però les vendes dels seus productes, que només tenen en comú la denominació, són residuals.

Blaupunkt

Blaupunkt té una història molt similar a la de Telefunken. Nascuda el 1923 a Alemanya, va desenvolupar aparells de ràdio i auriculars, tot i que en la història moderna va destacar pels seus dispositius per a cotxes, sent la primera marca que va produir una ràdio (1932) i un reproductor de CD per a automòbil (1983). Els seus televisors eren de gamma mitjana però resultons, sobretot per a aquesta classe treballadora que no podia permetre's un Philips o un Grundig de moltes polzades. Controlada fins al 2008 pels també alemanys Bosch-Siemens, es va vendre al grup inversor Aurelius AG. No va tardar a traslladar la producció a tercers fabricants —principalment xinesos— fins que el 2016 va ser declarada en fallida i es va liquidar. Però com Telefunken, el seu propietari va crear el 2010 una comunitat de marca (Marca

Internacional Blaupunkt) perquè qualsevol fabricant electrònic pugui llicenciar i produir productes sota la seva denominació. Són televisors barats que es produeixen principalment a Índia i la Xina.

Sanyo i Toshiba

Sanyo va començar com a fabricant de làmpades per a bicicletes. A la dècada dels cinquanta va despuntar en el terreny de la ràdio (va fabricar la primera de plàstic) però el que li va donar fama van ser els seus reproductors walkman. Va fabricar també televisors fins que el 2009 Panasonic va comprar l'empresa i va dedicar la seva marca a comercialitzar televisors en zones on no hi era present. Com tantes altres marques, ara busca sobreviure gràcies a l'acord amb Roku TV, que els proporciona el sistema operatiu als seus televisors (una espècie d'Android de la televisió), evitant les despeses del desenvolupament.

La també japonesa Toshiba ha viscut una similar singladura. Desgaixada del conglomerat industrial que fabricava des d'ordinadors a equips d'aire condicionat, la seva divisió de televisió va ser adquirida per la xinesa Hisense a finals del 2017.

Anunci dels televisors Philips, el 1960, protagonitzat per Carmen Sevilla.

Philips

El cas de Philips és potser el més paradigmàtic. Introduïdor a Espanya dels primers televisors en blanc i negre, durant tres dècades, la firma holandesa va estar a tot arreu del sector. Però les fortes pèrdues per la competència dels nous actors asiàtics, el van portar a aturar la producció el 2010 i a vendre la marca un any després a la xinesa TP Vision. Per la seva banda, la japonesa Funai li va comprar el 2013 el negoci d'àudio, vídeo i accessoris. D'aquesta manera, Philips és ja només un nom comercial. L'autèntica empresa dels Països Baixos es dedica a salut, enllumenat i petits electrodomèstics.